

De Wondere Vogelwereld van O.C. Hoymeijer.

Grote Drijver

Fhlottijias gigas L 65 – V 90 cm

Meest algemene en talrijkste zoetwaterdrijfachtige. Prefereert plassen, meren, beken, vijvers en andere waterpartijen met rijke oevervegetatie. Grote groepen 's winters op de onder water staande uiterwaarden van traag stromende, grote rivieren. Grootste zoetwatergast.

Verenkleed woerd en wijffe totaal verschillend. Woerd helderwit met diepzwarte accenten op de bovenrug, blauwe kap en forse grijze lepelvormsnavel. Door de kijker beschouwd is de alerte, priemende blik in de ogen goed waar te nemen. Zeer dominante uitstraling.

Wijffe goudbruin met donkere accenten op de flanken. Weinig opvallend. Wel iets rossige snavel. Aanzienlijk kleiner dan woerd, doch door gezetter postuur evengoed aanwezig. Het ontbreken van de priemende blik en de vertederende oogopslag geven het wijffe een ietwat lieflijke, zachte uitstraling. Mag graag slobberen.

Balts uiterst gewelddadig en voor met name de gestaag groeiende groep vrouwelijke vogelspotters een zeer onaangenaam schouwspel. Wijffe wordt door een groep van tussen de drie en tien mannetjes tegen een dichte overjarige rietkraag gedwongen en met forse stoten van de zware snavel tot bloeden toe op de kop, maar ook op de rest van het lichaam geraakt, totdat zij in comateuze toestand, geheel willoos door de mannetjes een voor een bevrucht wordt.

Tijdens de copulatie pikken de woerden zo veel

mogelijk veren uit het lijdende wijffe, waardoor zij vaak de helft van haar verenpak verliest.

Dit zinloze, gewelddadige gedrag kan enige dagen tot wel twee weken aanhouden en leidt regelmatig tot de dood van het Drijverwijffe. Zij die, weliswaar zwaar gewond, de baltstijd overleven, broeden in alle rust de 8 tot 13 grauwgrijze gespikkelde eieren uit. In de circa dertig dagen durende broedperiode helen de vaak diepe, ontstoken vleeswonden en inwendige kneuzingen en groeit het verenkleed weer geheel aan.

De woerden laten zich op de thuisbasis niet meer zien. Zelfs niet als de uiterst aandoenlijke jonge Drijvertjes voor het eerst te water gaan. Het speels gespetter en het zo typerende van 'pompenblad op pompenblad' overspringen door de pluizige, bruin gespikkelde jongen is voor menig vogelaar het hoogtepunt van het vroege voorjaar en het zijn vooral de vrouwelijke spotters die zichtbaar geëmotioneerd raken. Ondanks de goede zorg en de waakzaamheid van de moedervogel overleeft het grootste deel van de kleintjes zelfs de eerste week niet en vallen ze ten prooi aan rovende moerasvogels.

Volksvogelwijsheid. Herkomst: Nederland (Politie Regio Friesland).

'Dêr hawwe wy wer in wier Drijvertje!'

Vertaling: 'Daar hebben we weer een echt Drijvertje'. (Geval van zwaar huiselijk geweld)

Iedere week beschrijft O.C. Hoymeijer een vogel die aan zijn brein is ontsproten.

Slobberend wijffe.

Buffers reportage

Na de watersnood van deze zomer zoekt Limburg naar manieren om een nieuwe ramp te voorkomen. Gebruik de natuur, adviseert bioloog Hettie Meertens van Ark Natuurontwikkeling.

Hoe Limburgse natuur het water kan vasthouden

tekst **Onno Havermans**
foto's **Roger Dohmen**

Dus zo ziet het landschap eruit als spons. Pollen lang gras en kruiden in twintig kleuren groen, gele boterbloemen, witte moerasspirea en paarse kattenstaarten, wat doornige struiken en hier en daar plukjes jonge essen, meestal op heuphoogte en deels afgeknaagd, maar soms al opgeschoten tot een boom.

Dit robuuste tapijt op de helling buiten het Vijlenerbos, tussen de gehuchten Raren en Wolfhaag, houdt overvloedig regenwater veel langer vast dan de strakke groene wei ernaast, die nog niet is teruggegeven aan de natuur. Laat staan een hellende akker vol maïs; daar spoelt de eerste laag water meteen weg en komt vervolgens een modderstroom op gang van vruchtbare grond vermengd met rotzooi in de snelste weg naar beneden.

Nieuwe natuur

Hettie Meertens wijst op een glooiing in het landschap. "Kijk, dat land hebben we vorig jaar omgevormd van hooiland naar begraaft natuurgebied, daar komt de verandering pas net op gang." Van afstand ziet

het heuveltje eruit als een roodbruine deken van pluizige wol. Het gras is er al wat langer dan in de wei ernaast, maar struikgewas of boompjes zijn er nog niet, zoals op de helling waarop juist een paar wandelaars omhoogklimmen naar het bos. Dit stuk land is al tien jaar geleden omgezet van boerenland in struinvalei.

Ark Natuurontwikkeling, waarvoor Meertens werkt, kocht het gebied in het zogeheten Drielandenpark tien jaar geleden aan, om een robuuste verbinding te maken met natuurgebieden in Duitsland en België. Het volgt weliswaar niet precies de contouren van de ooit uitgestippelde Ecologische Hoofdstructuur (EHS), zegt Meertens, maar voor wilde zwijnen, wilde katten en andere dieren is dit wel de Zuid-Limburgse doorgang naar Nederland.

In overleg met andere natuurorganisaties en overheden in Nederland, België en Duitsland werkt Ark in de gemeenten Vaals, Gulpen-Wittem en Plombières, en voorheen ook in het Rivierpark Maasvallei aan nieuwe natuur. Dit is goed voor de biodiversiteit, voor het klimaat (als opvang van CO₂ en stikstof), voor recreatie (het struinen buiten de paden neemt snel toe in populariteit) én voor de veiligheid van bewoners en de economie.

De Geul en de Gulp stromen door de valleien van dit heuvelachtige gebied en worden er gedeeltelijk door gevoed. Langdurige regenval vormde die kleine riviertjes deze zomer onverwacht om in woest kol-